

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Şubat 2018 • No: 119

Rekabet ve Bencilliğe İnat Yaşasın Dayanışma!

Patronlar sınıfı işçileri iliklerine kadar sömürmeden, bu yolda her türlü ahlâksızlığa başvurmadan, işçiler arasındaki birlik ve dayanışmayı yok etmeden ve rekabeti kışkırtmadan kârını büyütmez.

İnsanlığın ortak değerleri ve bu değerleri ifade eden kavramlar vardır. Meselâ dayanışma, paylaşım, yardımseverlik, ahlâklı ve vicdanlı olma, dürüstlük, eşitlik, özgürlük, barış ve kardeşlik gibi kavramlar olumlu toplumsal değerleri ifade eder. Lakin kapitalist sömürü sisteminde insanlığın olumlu değerleri itibar görmez. Çünkü sömürü sistemi rekabet üzerine kurulmuştur. Sermaye sahipleri arasında bitip tükenmez bir rekabet sürüp gider. Hepsinin de hedefi diğerini geride bırakmak ve piyasada en büyük olmaktır. Uluslararası alanda ise, onlar adına rekabeti devletler sürdürür. Meselâ bugün Ortadoğu'yu cehenneme çeviren savaşın nedeni, enerji kaynakla-

rını hangi devletlerin ele geçireceği ve bölgeyi hangi devletlerin şekillendireceği rekabetidir.

Rekabet ve “altta kalanın canı çıksın” anlayışı kapitalist sömürü sisteminin doğasından kaynaklanır. Bu düzende patronların amacı daha fazla üretmek ve daha fazla kâr elde etmektir. Kâr haricindeki her şey onlar için teferuatıdır. Ahlâklı ve vicdanlı olmak temel insani değerlerdir ama tek amacı sermayesini büyütme olan bir patron için bunlar bir şey ifade etmez. Zira bu patron işçileri iliklerine kadar sömürmeden, bu yolda her türlü ahlâksızlığa başvurmadan, işçiler arasındaki birlik ve dayanışmayı yok etmeden ve rekabeti kışkırtmadan kârını büyütmez.

Sömürücü egemenler için insani değerler kurtulmaları gereken ayak bağıdır. Bu yüzden toplumda dayanışma, yardımlaşma, eşitlik ve kardeşlik düşüncesinin değil; rekabetin, bireyciliğin ve bencilliğin egemen olmasını isterler. İşyerinde, okulda, medyada ve sokakta durmaksızın rekabet ve bireycilik anlayışı öne çıkartılıp kışkırtılır. Eğitim sistemi bu düşüncüyü körpe beyinlere aşlamak için oluşturulur ve kullanılır. İnsanın insana güvenmesi aptallık gibi sunulur. “Her an arkanı kolla”, “babana bile güvenme” anlayışı toplumun hücrelerine kadar enjekte edilir. İnsanın açgözlü olduğu, doymak ve tatmin olmak nedir bilmediği söylenerek rekabet,

savaşlar, bireycilik ve bencillik meşrulaştırılmaya çalışılır. Böylece tüm gerçeklik baş aşağı çevrilir.

Oysa açgözlü olan insanlık değil patronlar sınıfıdır. Doymak bilmez bir arzuyla işçileri sömüren, kârlarını artıran, sermayelerini büyüten onlardır. Üretim araçları ve sermaye patronlar sınıfının elindedir. Tüm zenginliği üreten işçi sınıfının ise üretim araçları üzerinde ve üretim sürecinde hiçbir rolü, söz hakkı yoktur. İşçi sınıfı mülksüz ve sömürülen bir sınıftır. Kapitalist sistemde işçi, emek gücünden başka satacak bir şeyi olmayan, emek gücünü sattığı sürece kendisinin ve ailesinin geçimini sağlayan bir emekçidir. Bu sistemde işçi yarı köle konumuna itilmiştir. Sözde işçi özgürdür ama onun özgürlüğü açığa açılan bir kapıdır. Emek gücünü satarak ailesini geçindirmekten başka hiçbir şansı olmayan bir işçiye, “sen özgürsün” demek katıksız bir ikiyüzlülük değilse nedir? Gerçek şu ki **işçiye dayatılan gönüllü köleliktir.**

İşçi sınıfını köle konumuna iten bu sistem yaşamın her alanında eşitsizlik, adaletsizlik, haksızlık, çelişki ve çatışma yaratıyor. Milyarlarca işçi çalışıyor, alın teri döküyor, üretiyor ama zenginlik yalnızca bir avuç para babasının elinde toplanıyor. Üretim toplumsal yapılmasına rağmen, toplumsal temelde paylaşılmıyor. 2043 kişinin elinde tuttuğu servetin, 7,5 milyarlık dünya nüfusunun yüzde 70’inin servetine eşit olduğu bir gezegende yaşıyoruz. Düşünebiliyor musunuz; dünyanın en zengin yüzde 1’lik kesimi, 2017’de yaratılan küresel zenginliğin yüzde 82’sine el koyarken, 3,7 milyar insan ise yerinde saymaya devam etti. Bir tarafta 10 milyardan fazla insanın ihtiyaçlarını karşılayacak üretim kapasitesi var, ama öte tarafta bir milyar insan aç ve perişan. Her yıl milyonlarca çocuk basit hastalıklar yüzünden ölüyor. Böyle bir düzen akılla ve mantıkla açıklanabilir mi?

Egemenlerin en çok korktuğu şey, kurdukları sömürü düzeninin bir gün yıkılacağıdır. Eğer üre-

Kurtuluş için daha örgütlü, bilinçli ve hazırlıklı olmak gerekiyor. Ancak bunun ilk şartı egemenlerin propagandasına kanmamaktır. Onlar insani değerlere saldırdıkça biz sahip çıkmalıyız; insanlığın tüm olumlu değerlerini yalnızca işçi sınıfı sahiplenebilir ve geleceğe taşıyabilir.

ten ve tüm zenginliği var edenler başka bir dünyanın mümkün olduğunu görür ve inanırlarsa, sömürü düzeninin yıkılmasını hiçbir güç engelleyemez. İşte bu yüzden rekabetin, bireyciliğin ve bencilliğin insanın yapısından kaynaklandığı, bunun önüne geçilemeyeceği, insanın açgözlü olduğu ve başka bir dünyanın mümkün olamayacağı söyleniyor. Ezilen, sömürülen ve acı çeken insanlığa, yaşadıkları hayatın bir kader olduğu ve değişmeyeceği düşüncesi benimsetilmeye çalışılıyor. Sanki var olan sömürü sistemi bir doğa yasasıdır ve asla değişmez!

Bu düşünce, çeşitli kılıklar altında yaşamın her alanında emekçi-

lerin bilincini felç edecek, onların yönelimlerini belirleyecek şekilde işleniyor. Özellikle kitle iletişim araçları bu amaç doğrultusunda sonuna kadar kullanılıyor. Dizilerde, filmlerde ve hatta bilgisayar oyunlarında bitmez tükenmez şekilde rekabetin, çatışmanın, savaşın, ihanetin, intikamın, bireyciliğin ve bencilliğin işlenmesi; buna karşın dayanışmanın, yardımlaşmanın, fedakârlığın, ahlâklı ve vicdanlı olmanın küçümsenmesi bir tesadüf değildir. Keza “hayvanlar âlemi” adı altında doğadaki vahşi yaşamın, son derece gelişmiş görüntüleme teknikleri eşliğinde, en küçük ayrıntısına kadar kitlelerin gözüne sokulması da tesadüf değildir. Amaç emekçilerin düşüncelerini oluşturmak, belirlemektir. İnsanın toplumsal yaşamının doğadaki vahşi yaşamdan farklı olmadığını emekçilerin bilincine kazımak; savaşı, vahşeti, rekabeti, bencilliği normal göstermektir.

Lakin egemenlerin tüm çabalarına rağmen, geçmişten günümüze emekçi sınıflar insanlığın değerlerine sahip çıkmış ve sömürü düzenini değiştirmek için defalarca isyan etmişlerdir. Toplumsal üretimin toplumsal temelde paylaşılmasına dayanan eşitlikçi bir düzen kurmak için sayısız köle ve köylü isyanları, kapitalizmle birlikte işçi ayaklanmaları ve devrimler yaşanmıştır. Bu mücadeleler kesintiye uğrasa da, ayağa kalkanlar geri çekilse de sömürüye karşı başkaldırı asla son bulmamıştır, bulmayacaktır. Yalnızca geride bıraktığımız son 10-15 yıla bakarak bile bu gerçeği görebiliriz. Latin Amerika’dan Kuzey Afrika’ya dünyanın birçok bölgesinde emekçi sınıflar isyan edip ayağa kalktılar. Kurtuluş için daha örgütlü, bilinçli ve hazırlıklı olmak gerekiyor. Ancak bunun ilk şartı egemenlerin propagandasına kanmamaktır. Onlar insani değerlere saldırdıkça biz sahip çıkmalıyız; insanlığın tüm olumlu değerlerini yalnızca işçi sınıfı sahiplenebilir ve geleceğe taşıyabilir. Öyleyse rekabete, bireyciliğe ve bencilliğe hayır! Yaşasın dayanışma ve sömürsüz dünya mücadelesi! ■

İŞÇİLER DE SİYASET YAPAR, YAPMALIDIR DA!

Molalarda, paydoslarda sohbetler dönüp dolaşıp ülke gündemine geldiğinde, işçiler gündeme dair konuşurlar, konuşmak zorunda kalırlar ama öte taraftan da siyaset yapmaya karşı olduklarını söylerler. Kimi işçi, siyasetin televizyonlarda boy gösteren iyi giyimli, iyi eğitilmiş bir avuç politikacının işi olduğunu düşünür. Onlara göre kendi meslekleri başkadır; meselâ bir metal fabrikasında CNC operatörü veya bir tekstil atölyesinde ütücüdürler. Siyasetin tartışma ve husumet doğuracağını düşünen işçilerin sayısı da az değildir. Böyle düşünen işçiler “tatsızlık çıkmasın” diyerek, arkadaşları arasında bir bölünme olacağı kaygısıyla siyasal gündeme dair konuşmaktan kaçınırlar. Çoğunlukla söylenen şudur: “Ben siyasetten anlamam”, “şimdi işe siyaseti karıştırmayalım, biz ekmeğimizin derdindeyiz.”

Peki, nedir siyaset? Bu sorulara doğru cevap verebilmek için dünyayı doğru kavramak gerekiyor. Sadece yaşadığımız topraklarda değil tüm dünyada **toplum iki ana sınıfa** bölünmüştür. Bir tarafta dünya üzerindeki tüm zenginliğin üreticisi olan fakat iliklerine kadar sömürülen ve sayısı milyarlarla ifade edilen bir sınıf var; işçi sınıfı. Diğer tarafta ise üretilen tüm zenginliğe el koyan bir avuç sömürücü asalak var, yani patronlar sınıfı. Bu iki sınıfın yaşamı, kaygıları, çıkarları, hedefleri birbirinden farklıdır. Meselâ işçiler iş saatlerini düşürmek ve ücretlerini yükseltmek isterken, patronlar tam tersini hayata geçirmek isterler. Peki, bu iki sınıf dünyaya aynı pencereden bakabilir mi? Hayır! Ortak çıkarlar yoksa ortaklaşmaları bir siyaset de olamaz, olmamalıdır. Çünkü **siyaset ortak çıkarlara sahip insanların bir araya gelerek çıkarlarını savunmasının ve taleplerini hayata geçirmeye çalışmasının adıdır**. Bu nedenle patronların siyaseti başkadır, işçilerin siyaseti başka...

Patronlar ve onların temsilcileri, kendi çıkarlarını toplumun genel çıkarıymış gibi gösterir ve sık sık “aynı gemideyiz” martavalları okurlar. Onlar ister ki işçiler kendi sınıf çıkarını düşünmesin, kendi siyasetlerini yapmasın ve bu sömürü düzeni ilelebet sürüp gitsin! Bu yüzden işçileri siyasetten uzak tutmak için çabalarlar. Ama sıra kendilerine geldi mi sonuna kadar siyaset yaparlar. Kendi çıkarları

doğrultusunda toplumu, medyayı, kanunları ve devlet politikasını şekillendirir, yönetirler.

Örneğin OHAL ile birlikte grev yasakları seriye bağlanmış durumda, zaten bizzat Erdoğan patronlarla yaptığı bir toplantıda OHAL'i grevleri yasaklamak için kullandıklarını itiraf etti. Son süreçte metal işçilerinin MESS grup toplu sözleşme sürecinde aldığı grev kararı Bakanlar Kurulunca yasaklandı. Metal işçileri bu yasak karşısında öfkelenmişler, OHAL'in kaldırılmasını istediler. Patron örgütü MESS'e karşı verdikleri mücadelede devletin patronların tarafını tuttuğunu, grevlerinin ve yürüyüşlerinin bu nedenle yasaklandığını gördüler. Peki, metal işçisi böyle düşünmekte haksız mıydı? Hükümet OHAL'i neden grev hakkını gasp etmek için kullanıyor? Yoksa “devletin her kesime karşı tarafsız olduğu” söylemi gerçeği yansıtmıyor mu?

Bir olayı doğru kavramanın ve doğru siyaset yapmanın yolu çıkarlarını bilmekten ve doğru sorular sormaktan geçer. İpin ucunu yakalamışken devam edelim. Neden grevler yasaklanıyor? İşsizlik sigortası fonu neden patronlara aktarılıyor? OHAL kimin çıkarına? Asgari ücret neden açlık sınırının altında? Neden iş güvenliği yasası denetlenmiyor ve her ay yüzlerce işçi iş cinayetlerine kurban gidiyor? Kiralık işçilik uygulaması neden getirildi? Neden az kazanan çok, çok kazanan az vergi alıyor? Arabuluculuk sistemi ne getiriyor, ne götürüyor? Bu gibi doğru sorular sorarsak görürüz ki yaşadığımız toplumda siyasetin dışında durmak imkânsızdır. Grevi yasaklanan öfkeli metal işçisi, “OHAL kaldırılсын” dediğinde bal gibi siyaset yapmış olmaz mı? OHAL'in kaldırılmasını ve grev yasaklarının son bulmasını istemek, işçi ölümlerinin durdurulmasını ve taşeron çalışmanın son bulmasını istemek, ücretlerin yükseltilmesini ve iş saatlerinin düşmesini istemek, bunları hayata geçirmek için çabalamak, mücadele etmek pekâlâ siyaset yapmaktır. İşçiler birlik olmadıkça ve siyaset yapmadıkça hiçbir hükümet onların adına ve onların çıkarına adım atmaz. Biz işçi sınıfıyız ve kendi sınıfımızın siyasetini yapmalıyız. Çünkü haklarımızı genişletmenin yolu sınıf siyaseti yapmaktan geçiyor. ■

Emekçi Kadınlar 8 Mart Ruhuyla Mücadelede Öne!

Clara Zetkin, 1910 yılında 8 Mart'ın Dünya Emekçi Kadınlar Günü olmasını önerdiğinde, dünya çok büyük bir savaşın eşiğindedi. Birkaç sene sonra savaş başlayacak, dünya tam bir cehenneme dönecek ve milyonlarca insan ölecekti.

Clara gibi sosyalistler yaklaşan tehlikenin farkındaydı. Onlar savaşa, milliyetçiliğe, işçi sınıfının ve halkların birbirine kırdırılmasına karşı mücadele ediyorlardı. Fabrikalarda ölesiyen çalıştırılan işçilere, emekçi kadınlara sesleniyorlardı. Onlara tüm dünya işçilerinin kardeş olduğunu, asıl düşmanın zalim patronlar sınıfı olduğunu anlatıyorlardı. Clara ve mücadele arkadaşları dünya emekçi kadınlarının sömürüye, çifte ezilmişliğe, emperyalist savaşlara karşı birlikte ve kardeşçe mücadele etmesi için ortak bir gün belirlenmesini istiyordu. Tam da bu nedenle 8 Mart tarihini seçmişlerdi. Çünkü 8 Mart 1857'de New York'ta bir tekstil fabrikasında 129 kadın işçi grevde oldukları için fabrikaya kilitlenmiş ve çıkan yangında ölmüşlerdi. Bu tarih, patronların zalimliğinin ve kadın işçilerin her şeye rağmen mücadele etmeye kararlı olduklarının işaretiydi.

Clara'ların ve işçi sınıfının saflarında çifte ezilmişliğe, sömürüye karşı mücadele yürüten sosyalistlerin çabalarına rağmen savaş başladı. Ne zaman biteceği bilinmeyen bu uğursuz fırtına insanlığa büyük bedeller ödetti. Her milletten işçiler, emekçiler; en adi yalanlarla, kışkırtmalarla zehirlendi, milliyetçilik ve düşmanlık batağına itildi, birbirlerinin canını almaya hazır hale getirildi. Dünyayı daha önce görülmemiş bir karanlık ve kasvet sardı. Ancak 1917'de Rusya işçi sınıfının ayağa kalkması, iktidara el koyması ve barış ilan etmesi o karanlığın dağılmasını sağladı. Dünyanın tüm ezilenlerinin kalbi yeniden umutla doldu. Bu şanlı devrimin fitilini işçi, ev kadını, asker karısı yoksul ve aç Rus kadınlarının 8 Mart gösterileri ateşlemişti. Rusya işçilerinin devrimi, emekçi kadınlara omuz omuza mücadele ve dayanışmanın güzelliğini yaşattı, o güne kadar asla sahip olmadıkları özgürlüğün, eşitliğin, kısıpını araladı.

Bütün bu deneyimler bizim için paha biçilmezdir. Bize savaş ve baskıcı iktidar dönemlerinin sonsuza dek

sürmeyeceğini, daha güzel bir gelecek umudunu korumamız gerektiğini öğretir. Bugün bu deneyimlere her zamankinden daha çok ihtiyacımız var. Çünkü bugün dünyayı yeniden çok büyük bir karanlık sarıyor. Savaş yangını büyüyor, egemenlerin ateşe verdiği Ortadoğu'da halklar büyük acılar yaşıyor. Eşitsizlik, işsizlik ve yoksulluk büyüyor, kapitalizmin tarihsel krizi ve çürümesi insanlığa büyük bedeller ödetiyor. Türkiye'de baskılar artıyor, demokratik haklar kısıtlanıyor, grevler yasaklanıyor, işçi ve emekçilerin sorunları büyüyor, tüm muhalif sesler boğuluyor, OHAL, KHK'lar ve anti-demokratik uygulamalar süreklileşiyor, toplumda gerilim artıyor. Kadına yönelik şiddet de ürkütücü biçimde tırmanıyor.

Ancak bu durum bizleri umutsuzluğa ve karamsarlığa sürüklememeli. 8 Mart'ı yaratan mücadelecilerimiz, en zor zamanlarda bile "sömürsüz bir dünya kurma mücadelesi"ne dört elle sarıldılar. Ezilen ve sömürülen işçilerin mücadelesinin asla bastırılmayacağına yüreктen inandılar. Dünyayı değiştirme mücadelesi varsa yarınlara umutla bakılabileceğini kavradılar. Böylelikle 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü işçi sınıfının mücadelesinin tarihsel sembollerinden biri haline geldi. Elbette acılar çekildi, bedeller ödendi. Ama umut, coşku, yürek yüreğe verilen mücadelenin sıcaklığı hep galip geldi.

Üzerimize çöken karanlığı dağıtmak için emekçi kadınların mücadelede öne çıkmasının ve sömürüye, çifte ezilmişliğe boyun eğmeyeceğini göstermesinin ne kadar önemli olduğunu biliyoruz. Biliyoruz ki emekçi kadınlar böyle karanlık zamanlarda geçmişin derslerine daha sıkı tutunmalı, işçi sınıfının tarihsel mücadelesinin mirasına, bu mirasın 8 Mart gibi sembollerine daha fazla sahip çıkmalı. İşte bu nedenle biz, 8 Mart'ı Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü olarak bizlere armağan eden, sömürünün ve savaşların olmadığı bir dünya kurmak için mücadele eden o emekçi kadınların yolundan gitmeyi seçiyoruz. "Emekçi Kadınlar Mücadelede Öne!" diyor ve tüm emekçi kadınların 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününü kutluyoruz.

UID-DER Kadın Komitesi ■

DİSK 51. Yaşını Direnişçi İşçilerle Kutladı

DİSK, 13 Şubat'ta, 51. kuruluş yılını kutladı. Kutlama, Kod-A işçilerinin direniş çadırında yapıldı. Kod-A işçileri Sosyal-İş Sendikasında örgütlendikleri için işten atılmışlardı. Kutlamaya DİSK Genel Başkanı Kani Beko, DİSK Genel Sekreteri Arzu Çerkezoğlu, Kemal Türkler'in kızı Nilgün Türkler Soydan, sendikaların üye ve yöneticileri katıldı. Türk-İş'e bağlı TÜMTİS'e üye oldukları için işten atılan ve Kod-A işçileriyle aynı sokakta direnişlerini sürdüren DHL Express işçileri ve UID-DER'li işçiler de eyleme destek verdi. Direniş alanında; "OHAL Değil Demokrasi", "Toplu İş Sözleşmesi Hakkımız Engellenemez", "51. Yılında DİSK'in Mücadele Yolundayız" pankartları açıldı. İşçiler, program boyunca; "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz", "Birleşe Birleşe Kazanacağız", "Sendika Hakkımız Engellenemez", "Kod-A İşçisi Yalnız Değildir", "DHL İşçisi Yalnız Değildir", "Yaşasın Sınıf Dayanışması!" sloganları atıldı.

Kutlamada ilk sözü DİSK'e bağlı Sosyal İş Sendikası Genel Başkanı Metin Ebetürk aldı. Ebetürk, "aylardır kar kış demeden, işimiz, ekmeğimiz için ortaya koyduğumuz direnişin DİSK'in mücadele geleneğine uygun olduğunu belirtmek istiyorum" diyerek Kod-A işçilerinin direniş süreçlerini aktardı. Kod-A'da başlayan direnişin farklı yerlerde ve boyutlarda devam edeceğini ifade etti. Ebetürk'ün ardından söz alan Türk-İş'e bağlı TÜMTİS Genel Örgütlenme Sekreteri Muharrem Yıldırım, DHL Express ve Kod-A işçilerinin direnişlerinin benzerliklerine dikkat çekti. Buradaki direnişlerin OHAL koşullarında yapıldığını ve bu nedenle önemli olduğunu ifade etti.

Daha sonra DİSK Genel Başkanı Kani Beko, kitlesel işçi sınıfı mücadelesinde hayatını kaybedenler için say-

gı duruşuna davet etti. Saygı duruşunun ardından bir konuşma yapan Beko, Başbakanın İstanbul'da yapılan ILO toplantısındaki sözlerini hatırlatarak şöyle konuştu: "«Türkiye'de her işçi sendikaya üye olabilir. Korkmayın sendikaya üye olun» dediler. İşçiler korkmadılar sendikalarına üye oldular ama işverenler çok acımasız bir şekilde işyerlerinde sosyal cinayet işlediler." Beko, DİSK'in grev ve direnişlerle başlayan kuruluş ve mücadele tarihine değinerek, bugüne kadar demokrasi, barış, kardeşlik, sendikal haklar için mücadele ettiklerini ifade etti. Beko, OHAL ve KHK'larla birlikte hükümetin ilk yaptığı şeyin grevleri ve yürüyüşleri yasaklamak olduğunu, işçilerin sendikal ve demokratik haklarının ortadan kaldırılmak istendiğini, KHK'larla işten atılan 150 bine yakın kamu işçisinin kıdem, ihbar ve işsizlik maaşı haklarından yoksun bırakıldığını söyledi.

12 Eylül dönemini hatırlatan Beko, "12 Eylül faşist cuntayı övmek için söylemiyorum, ama o tarihlerde gidilebilecek mahkemeler vardı. Bugün ise kamu çalışanlarının, işçilerin, öğretim üyelerinin gidebilecekleri bir mahkemeleri bile yok" dedi. Türkiye'nin bir felaketin eşiğinde olduğuna dikkat çeken Beko, Türkiye'de 7 milyona yakın işsiz olduğunu, iş güvenliği önlemleri alınmadığı için işçi ölümlerinin arttığını, 2 milyona yakın çocuk işçinin tehlikeli işkollarında çalıştırıldığını ifade etti ve işçilere şöyle seslendi: "Karanlık bir Türkiye yaratmak isteyenlere karşı işçi kardeşlerime çağrıda bulunmak istiyorum. Sakın karanlığa küfretmeyin, ama aydınlık bir Türkiye için bir mum yakın. Yaşasın DİSK, yaşasın işçilerin birliği halkların kardeşliği!" Beko'nun konuşmasının ardından DİSK Korosunun söylediği marşlarla program sona erdi. ■

Kod-A

DHL-Express

Babacanlar Kargo

Poliya Polyester

Umer Haddecilik

Akkim

Sendikalaşma Mücadelesi Sürüyor

Ağır çalışma koşullarının düzeltilmesi, ücretlerin yükseltilmesi talebiyle sendikalaşma hakkını kullanmak isteyen işçiler, birçok işyerinde patronun sendika düşmanlığıyla karşılaşılıyor. Sendikalaşan işçiler baskıyla istifaya zorlanarak veya işten çıkarılarak sendikal örgütlenme kırılmaya, işçilerin morali bozulmaya çalışılıyor. AKP hükümetinin açıkça söylediği üzere, OHAL'den istifade edilerek işçi grevleri "iş dünyasının sarsılmaması" gerekçesiyle engelleniyor. Ancak işçiler tüm baskılara rağmen sendikalaşmaya, işten atıldıklarında ise işyerleri önünde direnmeye devam ediyorlar. Direnişçi işçiler, aralarında ÜİD-DER'in de olduğu çeşitli işçi örgütleri ve sendikalar tarafından ziyaret ediliyor, yalnız bırakılmıyor.

Kod-A: Türk Telekom arşivleme bölümünde çalışan Kod-A bilişim işçileri DİSK'e bağlı Sosyal-İş Sendikasında örgütlenmek istedikleri için işten atıldılar ve 3 Ekim 2017'de, Güneşli'deki Türk Telekom binası önünde direniş başlattılar. Sendikalı olarak çalışmak isteyen işçilerin mücadelesi ve açtıkları işe iade davaları devam ediyor.

DHL-Express: Türk-İş'e bağlı TÜMTİS Sendikasında örgütlendikleri için işten çıkarılan 9 DHL-Express işçi-

sinin Güneşli'deki direniş 17 Temmuz 2017'den bu yana devam ediyor.

Akkim: İstanbul Hadımköy'de bulunan Akkim Yapı Kimyasalları fabrikası işçilerinin direniş 31 Temmuz 2017'den bu yana devam ediyor. Akkim işçileri Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikasında örgütlendikleri için işten çıkarılmaları üzerine direnişe geçmişlerdi.

Umer Haddecilik (Uyar Çelik): Karabük Organize Sanayi Bölgesi'nde üretim yapan Umer Haddecilik'te işçilerin DİSK/Birleşik Metal-İş Sendikasında örgütlenmesini hazmedemeyen patronun 38 işçiyi işten çıkarması üzerine 18 Ocakta başlayan direniş devam ediyor.

Poliya Polyester: Tekirdağ Çerkezköy'de üretim yapan fabrikada işçilerin Petrol-İş Sendikasına üye olması ve çoğunluğun sağlanarak yetki belgesi gelmesine rağmen patron işçilerin sendika hakkını tanımadı. 4 işçiyi işten attı. Poliya Polyester işçilerinin direniş 29 Aralık 2017'den bu yana devam ediyor.

Babacanlar Kargo: Gaziantep'te faaliyet yürüten Babacanlar Kargo'da TÜMTİS'e üye oldukları için işten çıkarılan 9 işçinin direniş 6 Eylül 2017'den bu yana devam ediyor. ■

Almanya ve Türkiye’de Metal İşçilerinin Mücadelesi

Almanya’da yaklaşık 3,9 milyon metal işçisini ilgilendiren toplu iş sözleşmesi görüşmeleri, işçilerin kararlılığını gösteren eylemleri sonucunda anlaşmayla sonuçlandı. Metal işçilerini temsil eden IG Metall ve metal patronlarının örgütü Gesamtmetall arasındaki TİS görüşmelerinin tıkanması üzerine, Ocak ayının ilk günlerinden itibaren yüz binlerce işçinin katıldığı kısa süreli grev ve eylemler gerçekleştirilmişti. Anlaşmaya göre toplu sözleşme 27 ay geçerli olacak.

- Nisan 2018’den itibaren geçerli olmak üzere ücretlere yüzde 4,3 zam yapıldı.
- Ocak-Mart 2018 dönemi için bir defaya mahsus toplam 100 avro ödenecek.
- 2019 Temmuzunda maaşın yüzde 27’si oranında ek 400 avro ödenecek. İşçiler isterlerse 6 işgününe karşılık gelen bu ödeme yerine 8 gün ek izin kullanabilecek.
- İsteyen işçiler için 2 yılla 6 yıl arasında bir süre boyunca haftalık çalışma saati ücret düşürülerek 28 saat olacak. Bu hak, ailesinde bakıma muhtaç kişiler olan işçiler için geçerli olacak.
- Ücretten feragat ederek çalışma süresini 28 saate düşüren maddeye karşılık, patronlara, ihtiyaç duyduklarında en fazla 40 saat olan haftalık çalışma süresini artırma hakkı tanındı.

Türkiye’de de metal işçileri benzer bir süreç yaşadılar. Ekim ayından Ocak ayının sonuna dek süren TİS görüşmelerinin ardından 2 Şubatta grev kararı alınmıştı. Yaklaşık 3 ay süren görüşmeler boyunca, 130 bin metal işçisi çeşitli eylemler ve yürüyüşlerle taleplerini duyurdu. Pek çok fabrikada çeşitli uyarı grevleri yapıldı. İşçiler, MESS’in yüzde 3,2’lik gülünç zam teklifini ve 3 yıllık sözleşme dayatmasını kabul etmediler. Greve çıkmaya hazır olduklarını gösterdiler. Hükümet, işverenlerin imdadına yetişerek işçilerin grevini “milli güvenliği bozucu nitelikte” olduğu gerekçesiyle yasakladı. Ancak bu grev yasağı da işçilere geri adım attıramadı. İşçiler eylemlerle müca-

delede kararlı olduklarını ortaya koydular. Bunun üzerine MESS, geri adım atmak zorunda kalarak 24,63’lük bir zamma ve 2 yıllık sözleşmeye imza attı.

Eğer Almanya ve Türkiye’deki metal işçilerinin çalışma koşullarını karşılaştırsak şunu görürüz: Almanya’daki işçiler Türkiye’deki işçilere nazaran daha iyi çalışma koşullarına ve haklara sahipler. Ellerindeki hakları kaybetmemek için mücadele ediyorlar. Geçmişte kazandıkları hakları ilerletmeye çalışıyorlar. Meselâ Türkiye’de yasal çalışma süresi haftalık 45 saat ancak bu fazla mesailerle birlikte 75 saate kadar çıkabiliyor. Almanya’da ise haftalık çalışma süresi 35 saat... Alman metal işçileri bunu, yardıma muhtaç yakını olan işçiler için iki yıl boyunca 28 saate düşürmek için mücadele ettiler ve başardılar. Almanya’da sendikalı işçilerin saatlik ücreti 8,5 avro iken, Türkiye’de sendikalı metal işçilerinin saatlik ücreti son yapılan zamlarla birlikte ancak 9 lira olabildi. Türkiye’de resmi enflasyon oranı yüzde 14’lere gelmişken, MESS’in başlangıçtaki zam teklifi yüzde 3,2 idi. Buna karşılık Almanya’da enflasyon oranı yüzde 1,7’lerde seyrederken, işçiler yüzde 4,3 (enflasyonun 2,5 katı) oranında ücret zammı aldılar.

Aradaki bu farka rağmen, Türkiye’deki metal işçilerinin sessiz kalması, aza kanaat etmesi isteniyor. Grevleri yasaklanıyor, mücadeleleri engelleniyor. Üstelik bunlar, Türkiye ekonomisinin “kısırdıran büyüme” oranının açıklandığı bir dönemde yapılıyor. Dünya geneline kıyasla 2017’deki ekonomik büyüme oranıyla övünen iktidar ve patronlar, işçilere, emekçilere seslenerek her şeyin güllük gülistanlık olduğuna dair algı yaratmak istediler. İşçilere “siz de övünün”, “millet olarak övünelim” denildi. Ancak büyümeden pay almak isteyen işçilere iktidarın cevabı, “iş dünyamızı sarsamazsınız” oldu. Fakat grev yasaklarına ve OHAL’e rağmen taleplerinde ısrarcı olan metal işçileri kazanımlar elde ettiler. Demek ki tüm bası ve yasaklara rağmen, mücadelesinin meşru olduğunu bilen ve bu güvenle mücadele eden işçiler kazanırlar! ■

Güvencesizleştirme, Uzayan İş Saatleri, Emeklilik Yaşının Yükseltilmesi, Düşük Ücretler...

Dünyada İşçi Sınıfına Yönelik Saldırıları Artıyor

Arjantin

Arjantin'de kamu işçileri, 15 Şubatta Macri hükümetinin işten atma ve kemer sıkma politikalarını protesto etmek için bir günlük grev gerçekleştirdi. Binlerce kamu işçisi başkent Buenos Aires'te bir yürüyüş gerçekleştirdi. İşten atılmalara, özelleştirmelere, sözde tasarruf tedbirlerine tepki gösterdi.

Kamu Emekçileri Birliği ATE'nin ve Arjantin İşçi Merkezi CTA'nın çağrısıyla bir araya gelen işçiler, sadece Ocak ayında 4000 kamu işçisinin işten çıkarıldığını vurguladılar ve işçilerin işlerine geri alınmasını istediler.

Kamuda örgütlü diğer sendikalar da eyleme destek verdiler. ATE ve CTA'nın çağrısıyla Kemer Sıkma Politikalarına ve İşten Atmalara Karşı Birlik adıyla yeni bir örgütlenmeye gittiler. Birlik, 21 Şubata kadar çeşitli eylemler ve grevler gerçekleştirdi. Birlik sağcı Macri hükümetinin özelleştirmelere hız verdiğini, fabrika ve işletmeleri kapattığını, işsizliği ve yoksulluğu arttırdığını dile getiriyor. Kamu işçileri bu saldırılar karşısında sessiz kalmayacaklarını dile getiriyorlar.

Güney Kore

General Motors Güney Kore, 13 Şubatta ülkedeki 4 fabrikasından birini kapatacağını ve 2000'den fazla işçiyi işten çıkaracağını duyurdu. Mayıs ayına kadar Kuzey Jeolla bölgesindeki Gunsan kentinde bulunan fabrikanın kapanacağını duyuran GM'nin amacı Güney Kore hükümetinden daha fazla ekonomik imtiyaz koparmak ve işçilik ücretlerini düşürmek.

GM, yaklaşık 15 bin 700 işçi çalıştırdığı Güney Kore'de işçilik ücretlerinin çok yüksek olduğunu, satışlarının düştüğünü ve kâr elde edemediğini iddia ediyor. Durumun sürdürülemez olduğunu öne sürüyor. Güney Kore hükümetini ülkeden tamamen çekilmekle tehdit ediyor. Bu tehditler sadece GM fabrikasında çalışan işçiler için değil tüm Gunsan halkı için büyük bir saldırı anlamına geliyor.

Şirket hem hükümetle hem de Kore Metal İşçileri Sendikası KMWU ile görüşmeler gerçekleştiriyor. Şirket yöneticileri "zamanımız dar ve herkes acilen kararını vermeli" diyerek işçilerin dayatmaları kabul etmesini istiyor. Oysa GM'nin Güney Kore'de trilyonlarca won yani milyarlarca dolar kazandığı biliniyor.

Kapanması planlanan Gunsan fabrikasının işçileri bu

yalanlara tepki gösterdiler ve 14 Şubatta eylem yaptılar. Fabrikada iş bırakarak eylem yapan işçiler, sendikanın daha etkin bir mücadele yürütmesi gerektiğini ifade ediyorlar. Ancak sendika, ne GM'nin diğer fabrikalarındaki işçilere ne de örgütlü olduğu Hyundai, Kia gibi fabrikaların işçilerine hiçbir dayanışma çağrısında bulunmadı.

280 bin nüfuslu Gunsan'da her beş kişiden biri GM fabrikasında ya da bu fabrika ile ilgili işlerde (yan sanayi, bayilik, taşımacılık) çalışıyor. Bu nedenle kent halkı fabrikanın kapanmasının aç kalmaları anlamına geldiğini, kentte yaşayanların GM fabrikasını kurtarmak için bu

markanın arabalarını aldığını söylüyor. ABD Başkanı Donald Trump ise Güney Kore'nin ve diğer ülkelerin ABD'yi istismar ettiğini ve GM'nin yatırımlarını ABD'ye geri çekeceğini söylüyor. Kore yarımadasındaki askeri ve siyasi kriz yükselirken fatura işçilere kesiliyor.

Pakistan

Pakistan'ın Pencap eyaletinde bulunan Lahor'da Okur-Yazarlık ve Yaygın Temel Eğitim Kurumu çalışanları 8 Şubatta eylem gerçekleştirdiler. Öğretmenler ve diğer işçiler ücretlerinin yükseltilmesini ve iş güvencesi sağlanmasını istiyorlar.

Kuruma bağlı olarak çalışan öğretmenler ayda 5 bin rupi yani yaklaşık 45 dolar kazanıyor. Bu rakam resmi asgari ücretin altında. İşçiler ücretlerinin 15 bin rupiye yükseltilmesini istiyor. Kurum, okur-yazarlığı artırma programları nedeniyle UNICEF ve UNESCO gibi uluslararası kuruluşlardan da yardım alıyor. Ancak 10 yılı aşkın süredir çalışan 4000 bin öğretmen ve 1200 eğitim işçisi hükümetin düşük ücret politikasına kurban ediliyor. Eğitim işçileri yarı aç yarı tok yaşıyor.

Bu durumu protesto eden eğitim işçileri, Pakistan'ın ikinci büyük kenti olan Lahor'da ana kavşaklardan birini kapattılar ve trafik akışını engellediler. Bunun üzerine geri adım atan yöneticiler işçilerin taleplerinin dikkate alınacağına dair açıklama yaptı.

Okul Sağlığı ve Beslenme Programı çalışanları da 10-12 Şubatta benzer taleplerle üç günlük grev yaptılar. İşçiler 10 seneden fazla bir süredir çok ağır koşullarda ve geçici sözleşmeli olarak çalıştırıldıklarını, artık kadro ve iş güvencesi istediklerini dile getirdiler. Seslerini duyurmak isteyen 1500 grevci işçi 12 Şubatta trafik kapatma eylemi de yaptı. Talepleri kabul edilmezse iş bırakacaklarını, çocuk felci aşısı kampanyasını boykot edeceklerini duyurdular. İşçilerin kararlılığı hükümete geri adım attırdı ve taleplerinin değerlendirileceği açıklandı.

Tahiti

Fransız Polinezyası'na bağlı en büyük ada olan Tahiti'de binlerce işçi hükümetin emeklilik yaşını 60'tan 62'ye yükseltme planlarına karşı süresiz greve çıktı. Greve diğer adalardaki işçiler de katıldı. 15 Şubatta greve çıkan işçiler; 2020'ye kadar emeklilik yaşını yükseltmek, 35 yıl çalışma şartını 38'e çıkarmak ve kendilerinden kesilen prim miktarını arttırmak isteyen hükümeti protesto ettiler. Hem Fransız hükümetine hem de başkent Papeete'deki hükümete tepki gösterdiler. Her iki hükümet de işten çıkarmalar, ücret kesintileri, çalışma şartlarını ağırlaştırma gibi yollara başvuruyor.

Güney Pasifik'te bulunan Fransız kolonisi 67 meskün adadan oluşuyor. 10 yıldan uzun bir zamandır koloni siyasal krizlerle sarsılıyor ve sık sık kitlesel eylemler oluyor. 2017'nin son iki ayında gazetecilerin, Air France havayolu işçilerinin, hastane çalışanlarının, okullara yemek hazırlayan işçilerin katıldığı 4 genel grev gerçekleşti. Bu grevlerde hem Paris hem de Papeete'deki hükümetlerin uyguladığı kemer sıkma politikalarına yönelik öfke dile getirildi.

15 Şubattaki grev ise 5 sendikanın çağrısıyla başladı ve telekomünikasyon, elektrik, posta, hastane, okul işçileri greve katıldı. Binlerce işçi Papeete bölgesel meclisinin önünde protesto gösterisi yaptı. İşçiler reform adı altında yürütülen saldırıların geri çekilmesini istedi. İşçilerin kararlılığı karşısında hükümet sendikaları görüşmeye çağırdı. Kapalı kapılar ardında yapılan görüşmelerin ardından sendika greve son verildiğini açıkladı. Duruma tepki gösteren işçiler, "emeklilik yaşını yükseltme planları yıllardır hükümetin gündeminde, neden bir şey yapılmıyor?" diyerek sendikalarından anlamlı eylem çağrılarını beklediklerini dile getiriyorlar.

Ülkede işsizlik %20 civarında bulunuyor. Nüfusun üçte biri yoksulluk sınırının altında bir gelirle yaşıyor. Buna rağmen emeklilik yaşı yükseltiliyor, işçilerin ödemesi gereken prim miktarı arttırılıyor ve ücretler düşürülüyor. ■

İş Kazalarında Asıl Sorumlular Yargılanmıyor

■ Bir iş güvenliği uzmanı

3. Havalimanı inşaatında 400 işçinin iş cinayetine kurban gittiği yönünde haberler çıkıyor. Bu durum, Türkiye’de iş kazaları yönünden nasıl vahim bir tablo ile karşı karşıya olduğumuzu gözler önüne seriyor. Son olarak 2017 yılında 2006 işçi iş cinayetlerinde hayatını yitirdi. Bu acı tablo gerekli denetimlerin yapılmadığını ve önlemlerin alınmadığını ortaya koyuyor.

Çalışma Bakanlığı, iş müfettişleri aracılığıyla işyerlerinde denetimler gerçekleştiriyor. İşe ilk başladığım yıllarda müfettişler ayrıntılı denetim yapıyorlardı. Ya da bana denk gelen denetimlerde öyle görünüyordu. Tek tek çalışanların eğitim durumlarına, sağlık raporlarına, üretim sahalarındaki sıkıntılara ayrıntılı bakıyorlardı. Son iki senedir yapılan denetimlerde her şeye yüzeysel bakılıyor.

OHAL ilan edildikten birkaç ay sonra İstanbul’da denetim yapılan inşaatların birçoğu müfettişler tarafından durdurulmuştu, bunlardan sadece birkaçı mühürlendi, geri kalanı ise kolluk kuvvetleri tarafından mühürlenmedi bile. Çalıştığım işyerine bağlı bir inşaat da o dönemde denetimde ölüme sebebiyet verebilecek eksiklik

bulunduğu için mühürlenmiş, çalışması durdurulmuştu. Fakat inşaat patronu o şekilde çalışmaya devam etmişti.

Geçtiğimiz haftalarda çalıştığım OSGB’nin hizmet verdiği iki işyerine, iş müfettişleri denetime geldiler. İki işyerinin de denetimlerine katıldım, denetimler içler acıydı. Müfettişler, ellerindeki dosyaları bir an önce kapatıp üzerlerindeki işi bitirmenin derdindeydiler. Bir işyerinde yangına karşı hiçbir önlem alınmamıştı, hatta acil çıkış kapıları bile yoktu. Normal şartlarda çoklu ölüme sebebiyet verebilecek bu durumdaki işyerinin üretimi durdurulmalı, sorun çözülene kadar işyeri mühürlenmeliydi. Tahmin edeceğimiz gibi üretim durdurulmadı. Üretim alanı hızlı denetlendi, göstermelik birkaç eksik husus yazıldı. Yapılan denetimden sonra toplantı odasında müfettiş ile konuşmaya başladık. “Burada bir sürü sorun var. Sizin gelmeniz iyi oldu, bu sorunlar işçilerin canını yakıyor. Burada her hafta yangın çıkıyor. Üretimi gezerken gördünüz, büyük bir yangın çıksa toplu ölümler yaşanabilir. Siz geldiniz artık bu sorunlar çözülür” dedim. Müfettiş de “bizler de yazıyoruz ama maalesef işveren istemezse bir şey yapmıyor. Bizim de elimizden bir şey gelmiyor” dedi. Bu

açıklama üzerine daha fazla dayanamayıp “siz yaptırılmıyorsunuz, bizim yetkimiz yok. Ne olacak bu işin sonu? Yarın burada birkaç işçinin öldüğü bir kaza olsa kim sorumlu olacak? Hemen iş güvenliği uzmanı sorumludur, diye olayı kapatacak devlet” dedim. Müfettiş bozulmuştu, konuyu değiştirdi.

Denetimin devamında bu müfettiş bilirkişilik de yaptığından bahsetti. İşveren vekilini çeşitli konularda uyardı. Ben de bilirkişi olduğumu öğrenince Bursa’daki boya fabrikasında kazan patlaması sonucu 5 kişinin hayatını kaybettiği kazayı hatırlatarak kazadan sonra iş güvenliği uzmanının tutuklanması hakkında ne düşündüğünü sordum. “Oradaki iş kazasına çok üzülüm. İşverenin oğlu da hayatını kaybetmiş” deyince ben sinirlendim. İşveren önlem almadığı için çocuğunu kaybetti, peki diğer 4 işçi ne olacak? Onlar da işverenin yüzünden öldü, burada iş

güvenliği uzmanının ne suçu vardı da tutuklandı?” diye sordum. Müfettiş “yasa yanlış kurgulanmış, sizleri sorumlu olarak gösteriyor” dedi.

Ortaya çıkan bu acı tablo bu düzende iş cinayetlerinin bitmeyeceğini bir kez daha bizlere göstermiş oluyor. Müfettişler de işverenin adamı gibi hareket ediyorlar. Bursa’da yaşanan pat-

lamadan sonra o işyerinin daha önce iki defa Çalışma Bakanlığı tarafından denetlendiği ve uygunsuzluklar belirlendiği ortaya çıktı. Kazadan sonra iş güvenliği uzmanı sorgusuz sualsiz tutuklanmış oldu. Nedeni de kamuoyunu yatıştırmaktı. Bu tablolara maalesef ki çok alışmışız. Soma’yı, Ermenek’i unutmadık. Buralarda da Bakanlık denetimler gerçekleştirdi, peşinden toplu ölümler geldi. Peki denetimlerdeki eksikler giderilmeyince patronlara ne oluyor dersiniz?

Sorunun cevabı çok basit, örneğin “uygunsuzluk” olarak “havalandırma yeterli değil” yazılıyor. İşveren havalandırma için bir maliyet çıkıyor; 150-200 bin lira. Sonra ödeyeceği cezayı öğreniyor; 2500-3000 lira. İşveren doğal olarak önlem almak yerine ceza ödemeyi tercih ediyor. Bu durum Ermenek’te yaşanan toplu iş cinayetinde de medyaya yansımıştı. Sondaj yapılmadığı için işverene komik bir ceza kesilmişti. İşveren de önlemini almadan işine devam etmişti.

Bu tür kazaların önüne kısmen de olsa geçilebilmesi için asıl sorumlular yani patronlar, bu davalarda yargılanmalı ve ağır cezalar almalıdırlar. ■

Bir İnsan Parmağı Kaç Para Eder?

■ Kocaeli'den bir kadın işçi

Işçiler kendilerini yalnız hissedip kabuklarına çekildikçe daha çok yoksullaşıyor, daha sağlıksız ve kötü çalışma koşullarına boyun eğmek zorunda kalıyorlar. Her geçen gün iş kazaları, iş cinayetleri artarak devam ediyor. Patronlar için bir keyif masasında milyarlar harcamak çok değil ama işçiler için harcanacak bir lira bile çok değerli. Çünkü mesele para meselesi değil sınıf çıkarları meselesidir.

Memleketten işsizlik belası yüzünden Kocaeli'ne çıkıp gelmiş bir işçi kadın. Fabrikada iş bulmuş, aylardır çalışıyor. Bir akşamüzeri elini kaptırmış makineye, alelacele devlet hastanesine götürmüşler. Doktor parmaklardan birinin kurtarılamayacak durumda olduğunu, kesmeleri gerektiğini söylemiş.

Ne gariپ, sabah canlı parmağı elleriyle bir bütünken, şimdi bir parmağını ayıracaklar bedeninden. O an bunu kabullenmemiş kadın arkadaş, parmağının kesilmesine müsaade etmemiş. Hastaneden sonra şikâyetçi olmasın diye bir de çorbacıya

götürmüşler kadını fabrika yetkilileri. “Ne gönlü zengin insanlar” ama değil mi?

Ertesi gün bir de özel hastaneye gitmiş tek başına, hem de çalıştığı fabrikayla anlaşmalı olan bir hastaneye. Doktor kontrol etmiş, “parmağını kesmeyi gerektiren bir durum yok, böyle durumlarda tel takarak parmağı kurtarabiliyoruz, hem de 1800 lira gibi düşük bir ücrete” demiş. Kadıncağız çok mutlu olmuş. Hemen fabrikayı arayıp bilgi vermiş. Fabrika yönetiminin olumlu bir tutum göstereceğini, parmağını kurtaracağını düşünmüş. Ancak başından kaynar sular dökülmesine neden olan bir cevap almış. “Biz hastane masrafını karşılamak zorunda değiliz, git devlet hastanesine ne yapıyorlarsa yapsınlar!” demiş. Kısacası ne halin varsa gör demişler.

Patronların da, onların temsilcilerinin de insafı, vicdanı yok. Senin parmağın kopmuş, hem de onlar güvenlik önlemlerini almadıkları için kopmuş, umurlarında değil. Hatta sen bu kazayı bilinçli yaptın diyecek kadar da futursuzlar. Yani dostlar, bir işçinin parmağı 1800 lira bile etmiyor onların gözünde. Patronların sömürü düzeni durmaya devam ettikçe, biz örgütlenip çektiğimiz acıların hesabını sormadıkça daha çok parmaklar kopmaya devam edecek. Dün o ablanın, bugün benim, yarın senin... ■

Şaşırma Mücadele Et

■ Esenyurt'tan bir tekstil işçisi kadın

Merhaba arkadaşlar. Sizler de biliyorsunuz ki işçiler olarak çalıştığımız işyerlerinde birçok şeye tanık oluyoruz. Ben de işyerimde arkadaşımınla aramızda geçen bir sohbeti aktaracağım sizlere. Ben yaklaşık bir yılı aşkın zamandır bir tekstil firmasında çalışıyorum. Ama işyeri hekimine hiç gitmemiştim. Geçenlerde başım çok şiddetli bir şekilde ağrıyordu, iş arkadaşım “git de bir tansiyonunu ölçtür” dedi. Ben de doktor odasını bilmediğim için, “nereden gideceğimi bilmiyorum” dedim. Başka bir kadın arkadaş “ben de gideceğim istersen gel birlikte gidelim” dedi. “İyi olur” dedim ve birlikte gittik.

Gittiğimizde içerde başka işçi olduğu için beklemeye başladık. Arkadaşla sohbet ederken bir anda heyecanla “aa kapıda emzirme odası yazıyor, iyi de buraya kim çocuğunu getirecek ki?” dedi. Ben de “kreş olsa iyi olurdu” deyince şaşırarak “o ne, öyle bir şey mi var?” dedi. “Tabii ki var, kreş olan işyerleri var” dedim. “Kreş bizim yasal hakkımız olmasına rağmen patronlar hak-

kımızı vermiyorlar. Biz işçiler de birlik olmadığımız için bugün çok az sayıda işyerinde kreş var. Geçmişte işçilerin mücadele ederek kazandığı birçok hak varmış, bunlardan biri de kreş hakkıymış. Hemen hemen her işyerinde kreş varmış. İşçiler birlik olup örgütlendiklerinde patronlardan haklarını söke söke almışlar. Bugün biz işçiler yeni haklar aramayı bırakalım, var olan haklarımızı bile bilmiyoruz.”

Arkadaş da böyle bir hakkımızın olduğuna çok sevindi ama bilmediği için de bir o kadar şaşırıldı. Biz işçiler haklarımız konusunda öyle bilgisiziz ki şaşırabiliyoruz. Ben de arkadaşıma dedim ki: “Şaşırma, bunda şaşıracak bir şey yok ama haklarını öğren ve sahip çık. Geçmişte işçiler mücadele etmişler ve yasalara birçok

hak sokmuşlar ve biz bunları bilmiyoruz. Bilmediğimiz için de koruyamıyoruz, bence şaşırılacak bir şey varsa o da budur” dedim.

Buradan şu sonucu çıkarabiliriz; yeni haklar kazanmak için örgütlülük ne kadar elzemse haklarımızı öğrenmemiz, koruyabilmemiz için de o kadar elzemdir. ■

Taşerona Kadro: Ne Yapmalı Nasıl Yapmalı ?

■ Avcılar'dan bir işçi

AKP iktidara geldiğinde kamuda belli miktarda taşeron vardı, iktidara geldikten sonra kamunun her tarafını taşeronlaştırdılar. Şimdi kamuda taşeronu kaldırdıklarını söylüyorlar. Belediyelerde bugün 450 bin civarında taşeron çalışan var. Bu işçilere sözde kadro verilecek, toplumun algısı bu yönde. Eğer toplumun algıladığı anlamda kadro olsa bizler şu an kadrolu işçilerin elinde bulunan bütün haklardan yararlanacağız demektir ama bu böyle değil. Süresiz işçi statüsüne geçiriliyoruz. Kadroya geçilsen bile kadrolu işçilerle aynı ücreti almıyoruz. Bunun neresi kadro?

Ayrıca bizden “geriye dönük bütün alacaklarımdan ve icra takibinden feragat ediyorum” diye feragatname imzalamamız istendi. Bunun içine kıdem tazminatlarımız girer, ihbar tazminatlarımız girer. Ama Çalışma Bakanı çıkıyor televizyonlara “herhangi bir kayıp olmayacak” diyor. Sözle bunu söylüyorlar ama yazıda bunun karşılığı yok. Ben buradan sormak istiyorum; madem herhangi bir hak kaybı olmayacak neden bu şekilde feragatname imzaladı taşeron işçiler? Bu hususta büyük bir aldatmaca var. Patronlar, KHK’da geçen kadroya girmek isteyen işçilerin açıkları davalardan ve/veya icra takiplerinden feragat edeceğine dair yazılı beyanda bulunma şartını fırsat bilip işçilerin kıdem ve ihbar tazminatlarına el koymaya çalışıyorlar. Biz Avcılar Belediyesinde sendikalı olduğumuz için, örgütlü olduğumuz için bu feragatnamenin altına şerh koyabilmeyi başardık. Toplu olarak yaklaşık 500 işçi “kıdem ve ihbar tazminatlarını saklıdır” dedik. Ama

sağda solda duyuyoruz ki binlerce taşeron işçisi patronların engellemesiyle bu şerhi koymayı başaramadı. Bir de güvenlik soruşturması ve mülakat meselesi var. Şimdiden güvenlik soruşturmasından geçemeyen işçilerin olduğunu duyuyoruz. Bizim şantiyede de dedikodular dolaşüyor, 60-65 işçi güvenlik soruşturmasından kalacak diye. Mülakatta da eleme yapacaklar, güvenlik soruşturmasında da eleme yapacaklar. Mesela hükümetin politikalarını eleştiren, sendikal mücadelede başı çeken öncü işçileri eleyecekler.

AKP hükümeti bir taşla en az üç kuş vurmanın peşinde. İlk olarak işçilerin alacak davaları bir hayli yük oluşturuyor patronların üzerinde. Sadece bizim Avcılar Belediyesi’ndeki işçilerin 15 milyon liralık alacağı var. Bu yükten kurtulmak istiyorlar. İkinci olarak kadro sözünü tuttuğunu söyleyerek önümüzdeki seçimlere yatırım yapıyorlar. Üçüncü olarak da muhalif işçileri, öncü işçileri işyerlerinden tasfiye etmeye çalışıyorlar. Bu aldatmacaya kanmamamız gerekiyor. İktidarın sözlerine işçi arkadaşlarımızın inanmaması gerekiyor. Herkes kendi hayat şartlarına baksın, ona göre karar versin. Bu hükümet gider, başkası gelir ama aynı oyunu bize karşı oynamaya devam edecekler. A partisi, B partisi hiç fark etmez. Peki, biz ne yapacağız? Asıl soru bu! Nasıl aşabiliriz bu problemleri? Bu sorunun tek cevabı örgütlenmek! Irk, din, inanç ayrımı yapmaksızın bir araya gelebilir ve tek yumruk olabilirsek o zaman bizim istediğimiz olur. Onlar bizi şu an parçalayıp bölüyorlar inançla, mezheple, milliyetçilikle ama biz bu ayrımları bir kenara bırakıp bir sınıf olarak örgütlenebilirsek her şeyi değiştirebiliriz. ■

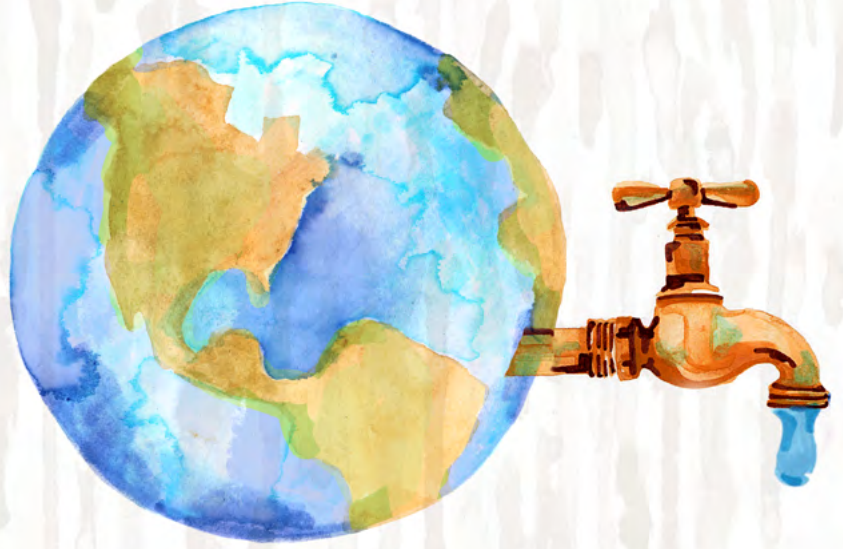
Kapitalizm Suyu da Yok Ediyor!

■ Gebze'den bir öğrenci

Su, tüm canlılar için en temel ihtiyaçlardan biridir. Ancak dünyada tatlı su miktarı sınırlıdır ve sağlıklı içme suyuna ulaşmak her geçen gün daha da zorlaşmaktadır. Bilim insanları, gelecekte insanlığın temiz suya ulaşmakta ciddi sorunlar yaşayacağından endişeli.

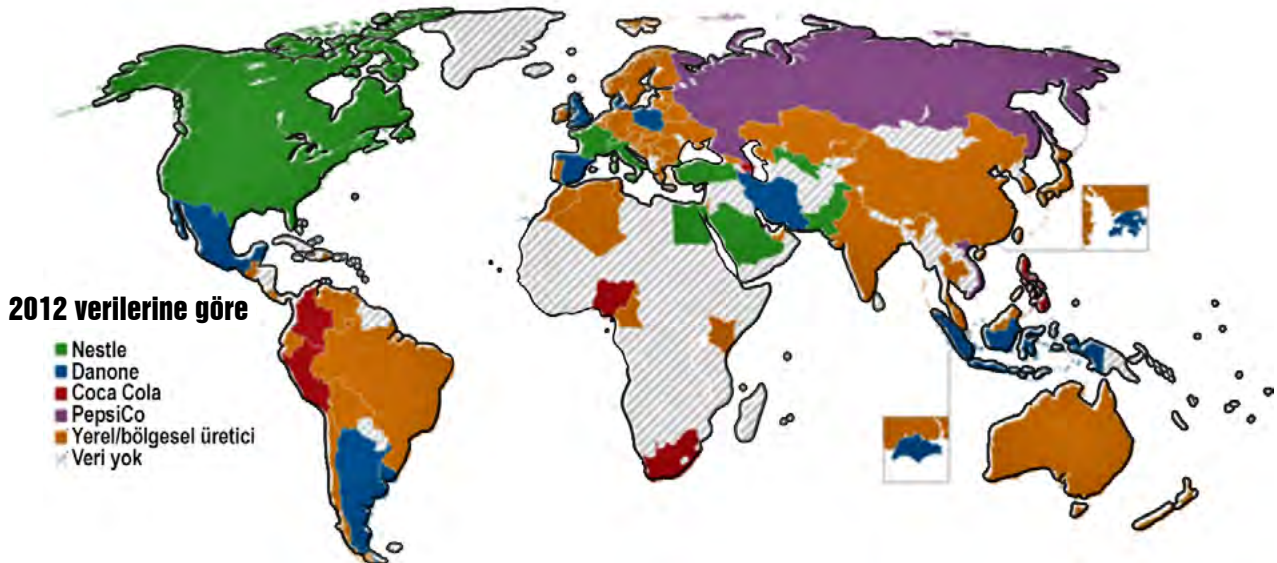
Kapitalist üretimden ve küresel ısınmadan dolayı tüm dünyada nehirler ve yeraltı su kaynakları kurumaya başladı. Kapitalist talan enerji kaynaklarının kullanılması, kimyasal atıkların denizlere dökülmesi, fabrika bacalarına takılmayan filtreler ve daha sayamayacağımız nice etkenle doğayı, iklimi katlediyor. Çarpıcı bir örnek vermek gerekirse, Türkiye'de son 60 yılda Marmara Denizi büyüklüğünde sulak alan yok oldu. Diğer yandan, sularımız kirleniyor ve kalitesi düşüyor. Temiz suya ulaşmak güçleşirken su fiyatları da artmaya devam ediyor. Çözüm diye bize dayatılan ise temiz su ihtiyacımızı ambalajlı sulardan karşılamak. Musluk suyundan 200-500 kat daha pahalı olmasının yanında, ambalajlı suların doğaya maliyeti daha yakıcı. Bir litre ambalajlı su üretebilmek için 2,7 litre su tüketiliyor. Üretilen ambalajların önemli bir kısmı geri dönüştürülemiyor ve doğada birikiyor. Sorun bununla da kalmıyor; bu ürünleri dünya pazarında bir uçtan öbür uca dağıtırken atmosfere salınan karbon emisyonları da küresel ısınmayı tetikliyor.

Dünya Sağlık Örgütü'nün "İçme suyu, sanitasyon ve hijyen konusunda ilerlemeler: 2017" raporuna göre dünyada her on kişiden üçü temiz suya ulaşma sorunu yaşıyor. Raporda buna bağlı olarak temiz su ve hijyen imkanı bulunamadığı için her yıl beş yaş altı 361 bin çocuğun ishal nedeniyle yaşamını yitirdiği de açıklandı. Aşağıda ambalajlı su üretiminde dünya devi dört şirketi ve bu şirketlerin dünya pazarına dağılımlarını görüyorsunuz.

Burjuva bilimciler "insan faktörü" diyerek suların kirlenmesinin ve azalmasının suçunu tüm insanlığa mal etmek isteseler de, biz biliyoruz ki tüm bunların sorumlusu kapitalist sömürü düzenidir. **Çözüm olarak sundukları şeyler uzun vadede daha büyük sorunlara yol açmaktadır.** Bu sorunların birikerek dünyayı yaşanılmaz bir hale getireceği kaçınılmaz bir gerçekliktir. Sermaye sahipleri de bu gerçekliğin pekâlâ farkındadır; ancak onlar için öncelik daima kârdır. Dünyayı yaşanmaz bir hale getiren, en temel ihtiyaçlarımızı dahi metalaştıran bu düzene dur demek işçi sınıfının ellerinde.

Su sakinken zararsız görünebilir; ancak harekete geçtiğinde önüne çıkan her şeyi ezebilecek muazzam bir güçtür. İşçi sınıfı da su gibidir. Bütün zenginliklerin kaynağıdır. Bugün örgütsüz olduğu için güçsüz görünebilir; ancak harekete geçtiğinde onu hiçbir güç durduramaz. ■

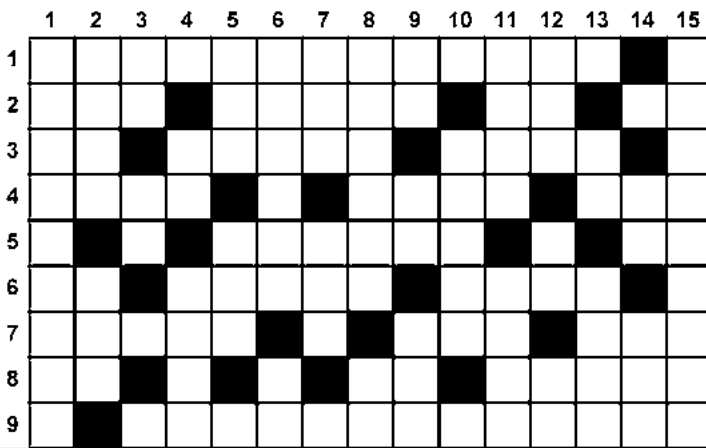
Diyorum

Durdum baktım, içlenmekse herkesler içleniyor
 Durdum baktım, herkes ince, herkes kırık
 Nöbet gecelerinde saatler sabahlamak bilmiyor
 Ampul sönük, yürek garip, tavan basık
 Beri yanda bir sıra iplik çıkar
 Bir sıra iplik girer
 Beri yanda ayakta durmamak ister artık
 Bütün tezgâh başındakiler.
 Durdum baktım, içlenmekse herkesler içleniyor
 Bir diyorum, göz kapaklarına yazık
 Bir diyorum diz kapaklarına
 Düşüversem evimin sokaklarına bir
 Bir diyorum Asiyemin sıtma iğnesi
 Bir diyorum yoksulluğun buncası

Bir diyorum onca dokumanın parası
 Elimize binde kaç verilir
 Durdum baktım, içlenmekse herkesler içleniyor
 Ampul sönük, yürek garip, tavan basık
 Hikâyeler gazetede aynen devam ediyor
 Dinmemiş gözyaşları Ferdane teyzenin
 Postacının çantasına merak boşuna
 Radyolara boşuna kulak veriyor
 Bir diyorum, göz kapaklarına yazık
 Bir diyorum Asiyemin sıtma iğnesi
 Bir diyorum yoksulluğun buncası
 Diyorum yetmeli artık.

Şükran Kurdakul

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

- Osmanlı'nın ilk yıllarında zulme karşı halkın isyanına önderlik eden, eşitlikçiliği savunan, dönemin ünlü tasavvufçularından biri.
- Dolaylı anlatım. Patronların iş saatlerini kendi ihtiyaçlarına göre belirleyebilmelerini sağlayan çalışma biçimi. Avrupa Birliği'nin kısaltması. Bir işaret sıfatı.
- Sonuncu harfin okunuşu. Ön taraf, cephe. Meydan.
- Eskiden kullanılan bir ağırlık ölçüsü birimi. İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi. Sarıya çalan açık kahverengi.
- Korunmak için birine veya bir yere bırakılan şey. Ab.
- Mısır mitolojisinde güneş tanrısı. Mercek. Adları aynı olan.
- Eliminasyon. Vücutta biriken azotlu bileşik. Eziyet etmek.
- Numaranın kısaltması. Nazi polis örgütü. Şişman.

- Kuyucaklı Yusuf romanının yazarı.

Yukardan Aşağıya

- Gerçeklerle olan ilişkilerin büyük ölçüde azalması, duygu ve davranış alanlarında önemli bozulmaların ortaya çıkması ile beliren ruh hastalığı.
- Bir işin yapılması için harcanan beden ve kafa gücü. Telefonda seslenme sözü.
- Bir bağlaç. Eski Mısır'da Üretici Güç.
- Hükümet yanlısı haberleriyle bilinen resmi haber ajansı. Babanın kardeşi.
- Vücutta sırtın altındaki bölge. Büyük erkek kardeş.
- Bir nefes alma olayı. Uzaklık belirtir.
- Kalıtımın maddi temeli olan ve kromozomları oluşturan madde. Birinin buyruğu altında olan görevli.
- Ağaç sakızı. Nazilerin faşist fırtına birlikleri.
- İlave. Farsça ve Kürtçede üç. Alt karşıtı.
- Baharat satan dükkan.
- İkincil. Taşımacılıkta hacimsel ağırlık.
- Osmanlıcada çekinme. Arapçada hayır. Genişlik.
- Niyobyumun simgesi. Çimento ve kireçten yapılan harç.
- Notada durak işareti. Küçük çan.
- Patronlar sınıfı.

Geçen Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	K	A	R	A	R	N	A	M	E	F	I	L	I		
2	İ	R	A	N	A	A	K	S	I	R	M	A	K		
3	T	E	M	E	T	Ü	Ş	A	T	A	F	A			
4	N	M	O	S	I	I	R	T							
5	T	A	L	I	H	S	U	R	A	A	T	E			
6	E	A	A	L	P	I	T	A	K	A	T				
7	K	A	H	I	R	U	H	D	E	N	O	G			
8	E	M	L	I	M	İ	A	D	E	R	N	A			
9	R	E	T	O	R	I	K	D	A	V	E	T			

Arabuluculuk Sisteminde İşçilerin Sordukları/III

Arabuluculuk görüşmeleri nerede yapılacak?

Görüşmeler seçilen arabulucunun bürosunda yapılır. Arabulucuların çoğunluğu avukat olduğu için görüşme avukatların kendi bürolarında yapılır. İşveren arabuluculuk görüşmesinin kendi belirleyeceği bir yerde yapılmasını isterse işçi bunu kabul etmemelidir.

Arabuluculuk görüşmelerde kullanılan belgeler, konuşulanlar mahkemede delil olarak kullanılabilir mi?

Arabuluculuk görüşmeleri sonucunda taraflar arasında anlaşama sağlanamaması ve mahkemeye başvurulması halinde arabuluculuk görüşmeleri süresince ortaya çıkan ve beyan edilen belgeler, konuşulan ve görüşülen konular mahkemede delil olarak kullanılamaz. Ayrıca ses kaydı, video, fotoğraf da çekilemez. Bunları yapan tarafa cezai yaptırım uygulanır.

Arabulucu aşamasında zamanaşımı süreleri işleyecek mi?

Arabuluculuk bürosuna başvurulmasından son tutağın düzenlendiği tarihe kadar geçen sürede zamanaşımı

durur ve hak düşürücü süre işlemez.

İşçi arabulucuya başvurmakla dava açmaktan vazgeçmiş olur mu, süren dava varsa ne olacak?

Taraflar arabulucuya başvurmak, süreci devam ettirmek, sonuçlandırmak ve bu süreçten vazgeçmek konusunda tamamen serbesttir. İşçi başlattığı bu süreci yine kendi isteğiyle sona erdirip mahkemeye başvurabilir. Eğer mahkemede devam eden bir davası varsa yargılamanın her aşamasında arabuluculuğa başvurabilir. Patron başvuru teklifine 30 gün içinde olumlu cevap vermezse teklif reddedilmiş sayılır.

Arabuluculuğa gidildiğinde devam eden davadan vazgeçilmiş olmaz. Süren dava üç ayı geçmemek üzere ertelenir. Bu süre tarafların birlikte başvurusu üzerine üç aya kadar uzatılabilir.

İşçiler nelere dikkat etmeli?

Arabuluculuk sistemi daha baştan işçiyi hakından daha azına razı etmek üzerine kurulmuştur. Patronlar “dava açsan çok bekleyeceksin, verdiğimiz miktarı al razı ol” diyerek işçileri etkilemeye çalışacaklardır. İşçi tüm işi görüşmeye birlikte katıldığı

avukatına bırakmamalı, kendisi de haklarını bilip savunmalıdır.

Görüşmelere gitmeden önce tazminat ve alacaklarını hesaplamalıdır. Kendisi yapamıyorsa ÜİD-DER gibi işçi örgütlerinden, uzman kişilerden yardım almalıdır. Arabulucular ikna yöntemleri konusunda eğitim almış kişilerdir. O yüzden “tarafsız” görünen arabuluculara kanıp, baskı uygulayan patronlardan çekinip hakkımız olandan vazgeçmemeliyiz.

Zorunlu arabuluculuk sistemi işçilere yönelik bir saldırı yasasıdır. Patronlar ve onların hükümeti tarafından çıkarılan yasalar işçilerin lehine değil aleyhinedir. İşçiler ancak örgütlü ve bilinçli olduklarında bu saldırılara karşı durabilirler. ■

Hayat Mücadelesi, Sınıf Mücadelesi!

İnsan için yaşamın bir mücadele olduğu, insanın doğumdan ölüme kadar ayakta kalma mücadelesi verdiği söylenir. Bu doğrudur ancak yaşadığımız toplum farklı çıkarılara sahip insan gruplarına yani farklı sınıflara bölünmüştür. Bu yüzden sermaye sahibi bir kapitalist ile işgücünü ücret karşılığında satarak geçinen bir işçinin mücadelesi farklıdır. Örneğin fabrika sahibi bir kapitalist sermayesini daha da büyütmek, işçileri daha fazla sömürmek, daha fazla üretip daha fazla satmak, rakiplerini geride bırakmak için mücadele eder. Kârına kâr katma derdindeki bir patronun aksine bir işçi, ailesini geçindirecek bir gelir için gece gündüz ter dökmek, karnını doyurmak, ağır yaşam koşullarıyla boğuşmak zorundadır. Bir patron zenginlik ve lüks içinde yaşarken, işçinin tüm yaşamına yoksulluk ve kahr damgasını vurur. İşçilerin yaşam mücadelesi o kadar zordur ki, bazen artık çekilmez noktaya varır. Son günlerde birçok işçi geçinemediği yani yaşam mücadelesini artık sürdüremediği için kendisini yakarak öldürmek istedi. Bu işçiler işsiz kalmış, borç batağına saplanmış, çıkış umutlarını yitirmiş ve sorunlarını çözmek için son çare olarak bedenlerini ortaya koymuşlardır.

Bu manzaranın patronlar sınıfının vicdanını sızlattığını düşünmeyelim. Sömürüyü alabildiğine arttırmak isteyen patronların istediği şudur: Örgütsüz, dağınık, tek başına hayat mücadelesi veren milyonlarca işçi... Geçim derdi nedeniyle patronların bütün dayatmalarına boyun eğmek zorunda olan milyonlarca işçi... Birleşen işçilerin gücünden korkan patronlar, bu nedenle daima üretenlerin saflarını böler, parçalar ve birbirlerine güven duymalarının önüne sayısız engel çıkartırlar. Sermaye sahipleri ve hükümetler örgütsüz işçilerin sendikaya üye olmalarına engel olur, grevlerini yasaklar, işçilerin yürüyüş ve eylemlerle seslerini duyurmalarını engellerler.

Meselâ patron örgütlerinin kışkırttığı ve açık destek verdiği 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesiyle, Türkiye işçi sınıfı ezilmiş, örgütleri dağıtılmıştır. Mücadelesi ke-sintiye uğratılmıştır. Netice olarak bugün sendikalaşma oranı düşmüş, taşeronlaştırma artmış, iş kazaları yaygınlaşmıştır. İşsizlik-borçlanma ve intihar vakalarında insanı ürküten bir yükseliş meydana gelmiştir. İşçiler kendini yakacak hale gelmiştir. OHAL düzeniyle birlikte işçilerin yaşam koşulları daha da çekilmez olmuş, hayat mücadelesi zorlaşmıştır.

Mücadele, insanın herhangi bir şeye karşı direnmesi ve onu değiştirme çabasıdır. İşçiler, içine itildikleri kahredici çalışma ve yaşam koşullarını değiştir-

mek isterler, bunun mücadelesini verirler. Ama tek başlarına sürdürdükleri hayat mücadelesi işçileri yıpratır, yenilgi getirir. İşçilerin içine itildiği dağınıklık, örgütsüzlük sadece çaresizlik getirir. Tek tek işçiler patronlar ve yasalar karşısında güçsüzdür, çaresizdir, çıkışsızdır. Çare aradıkça, direnmek istedikçe, çırpındıkça yıpranırlar. Kendilerini yakan işçiler gibi acı içinde bir çıkış yolu ararlar. Oysa bir işçinin tek başına çıkış yolu bulabilmesi mümkün değildir. İşçiler içinde buldukları koşullarla tek başlarına mücadele etmeye kalkarlarsa yenilecekleri açıktır.

Tek başına olmak, tek başına mücadele etmek çırpınmak demektir. **Gerçek mücadele ise, işçi sınıfının hakları için birlikte hareket etmesidir.** Fabrikada, işyerinde, grev alanında, sokakta, meydanda, hatta tüm dünyada tek yumruk olmasıdır. Bugün dünyanın birçok ülkesinde işçiler, ağır çalışma koşullarına ve yoksulluğa karşı mücadele veriyorlar. Almanya'da grev sopasını patronlara gösteren metal işçileri taleplerini kabul ettirmeyi başardılar. İran halkı hem ekmeği için hem de daha fazla özgürlük için kentlerin meydanlarında bir araya geldi. Tunus'ta ve Güney Kore'de işçiler hakları için sokaklara çıktı.

Sömürüden ve baskılardan kurtulmayı arzulayan her işçi eninde sonunda gerçek mücadelenin saflarına katılmak zorundadır. Çünkü hangi dili konuşursa konuşsun işçiler için hayat kavgası tek tek insanlar olarak değil, aynı kaderi paylaşan, ortak çıkarlara sahip, birleşmiş insanların sömürüye karşı mücadelesi olmak zorundadır. İşsizliğin, yoksulluğun, çekilmez yaşam koşullarının ortadan kalkması ve insanca yaşanacak bir düzenin kurulması için sınıf mücadelesini büyütmek, bizi çıkışsızlığa iten kapitalist sistemden kurtulmak zorundayız. ■